

Att vara mentor inom Rotarys yrkesmentorsprojekt

Lite inspiration
och handledning
för varje Rotarian
som reflekterar
på att bli mentor

Rotary

Yrkesmentorer

Varför skall jag vara mentor?

Många människor från andra länder söker en fristad i Sverige och vill bli en del av vårt samhälle. Många flyktingar har en kvalificerad utbildning på akademisk nivå eller liknande i sitt flyttgods. I Sverige spelar arbetet och yrkesidentiteten en central roll i våra liv. Vägen till en bra början på ett nytt och delaktigt liv i Sverige går ofta över att kunna fortsätta i det yrke man hade före flykten. Det finns goda möjligheter för den nyanlända akademikern att finna arbete men det finns många hinder på vägen som kan övervinnas med hjälp av en kvalificerad mentor med liknande yrkesprofil och stort nätverk – en svensk kollega – som vill dela med sig av sina erfarenheter och kontakter till sin nyanlända kollega från ett annat land.

Du som rotarian är just en sådan kollega/mentor som kan göra stor skillnad för vägen framåt för den nyanlände akademikern och på köpet få ut mycket för egen del. Vårt uppdrag som mentor är en konkretisering av Rotarys grundläggande värdering – **SERVICE ABOVE SELF** – i form av ett oegennyttigt engagemang för någon annan och att dela med mig av det jag redan har och som kan betyda mycket för min medmänniska.

Detta är bakgrunden till Rotarys yrkesmentorsprogram för nyanlända akademiker som nu engagerar allt fler rotarianer och klubbar i olika delar av Sverige.

www.rotarymentor.se

Du frågar dig kanske:

- *Kan jag vara mentor?*
- *Skall jag vara mentor?*
- *Spelar det någon roll om jag blir mentor?*
- *Kan jag bli en bra mentor?*
- *Gör jag nytta som mentor?*
- *Får jag igen något som mentor?*
- *Kommer jag att ångra om jag inte anmäler mig som mentor?*

Svaret på alla dessa frågor är: **JA!**

Du invänder kanske att jag har yrkeslivet bakom mig men det är inget skäl för att avstå, tvärtom du har lång erfarenhet och visdom, Du har säkert kvar mycket av ditt nätverk, Du behärskar din tid och din kalender på ett annat sätt. Flera av våra mentorer har just börjat trappa ner och gläds åt att få användning för allt detta vi har samlat inombords. Som äldre har du ofta en naturlig auktoritet för nyanlända från andra länder. Det är särskilt angeläget att du som är kvinnlig rotarian vill vara mentor för vår verksamhet riktar sig särskilt till de kvinnliga nyanlända akademikerna varav många önskar en kvinnlig mentor.

Vår verksamhet riktar sig mot akademiker eller personer med motsvarande utbildningsbakgrund som har flyktingstatus, uppehållstillstånd och kommer från icke-EU land och har varit i Sverige i högst 5-6 år. Eftersom språket är en så viktig faktor för att komma in i yrkeslivet bör deltagarna ha en så god kunskap i svenska att mentorskontakterna och arbetet kan ske på svenska.

Syftet med denna skrift är att berätta vad mentorskapet inne-bär och ge några råd om hur du kan gå tillväga. Varje relation mellan mentor och deltagare är unik och får anpassas till de enskilda förutsättningarna. Självklart stannar allt det som avhandlas mellan deltagaren och mentorn. Det viktigaste är målet som bör vara att deltagaren får arbete, praktikplats eller fortsätter med kompletterande studier. Alla mentorskap lyckas inte, men ger ändå erfarenheter som är värdefulla. Föreningen ordnar regelbundet träffar och seminarier för mentorer och deltagare där du kan träffa och byta erfarenheter med andra rotarianer/mentorer. Du kan alltid vända dig till någon av oss i styrelsen eller i den lokala styrguppen för diskussion och stöd.

Hur blir jag mentor?

Du registrerar dig på Yrkesmentorers hemsida (www.yrkesmentorers.se) och anger en del grundläggande upplysningar och önskemål. Deltagarna gör sammalunda, ibland med hjälp av Arbetsförmedlingen som har upplyst den nyanlände om vårt mentorsprogram. I den lokala noden finns en lokal styrgrupp som svarar för matchningen av deltagare och mentorer. Du får en kontakt från någon av oss med förslag på en deltagare/ kollega att träffas för ett första möte, se nedan. Här finner du några samlade råd och erfarenheter som samlats under programmets första år:

Mentorskapet genomförs i två faser:

Steg 1 (första mötet):

Vid det första mötet kan du försöka lära känna deltagaren och få svar på följande frågor:

- Språket; har deltagaren tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna göra sig förstådd? Om inte, rekommendera att deltagaren fortsätter med SFI-utbildningen ett tag till.
- Har deltagaren den (utbildnings-)bakgrund som han/hon säger? Med din yrkesbakgrund kan du ställa några kontrollfrågor och – i all vänlighet – och bilda dig en uppfattning var deltagaren står yrkesmässigt. Våra yrkesbeteckningar och kompetensnivåer är ofta annorlunda än i deltagarens hemland
- Kan jag tänka mig att vara mentor åt deltagaren? Om inte, kanske jag kan föreslå någon annan som mentor?

Det är vanligt att deltagaren känner en viss tveksamhet inför den första kontakten beroende på tidigare erfarenheter av myndighetskontakter i hemlandet. De kan vara osäkra om Rotary är en ”myndighet”. De är angelägna om att svara ”rätt” och kan inte känna sig trygga och vara öppna i dialogen. Många har kanske också en orealistisk syn på sina egna förutsättningar och har för stora förväntningar på vad mentorn kan göra för dem. Det kan därför ibland ta tid att etablera ett förtroendefullt samtalsklimat.

Efter den första träffen ber vi dig meddela nodansvarig om du åtar dig mentorsuppdraget. Om inte, meddela då orsaken.

Om du vill åta dig mentorsuppdraget så skriver ni båda på en ”Mentorsöverenskommelse” i tre exemplar. Ni behåller varsitt ex och skickar ett tredje exemplar till nodansvarig

Mentorsfasen

pågår under c:a 8 månader med c:a 1 möte per månad. Ni kan träffas på valfri plats, din arbetsplats (det kan vara bra att deltagaren får se hur en svensk arbetsplats ser ut), på ett kafé, bibliotek eller liknande)

Vad kan då du då göra under träffarna? Några förslag:

- ✓ Du kan hjälpa deltagaren att ”finslipa” CV och introduktionsbrev.
Du vet ju vad en arbetsgivare vill ha.
- ✓ Berätta lite om hur deltagarens branschområde ser ut i Sverige. Vad händer i branschen. Finns det några möjligheter för en invandrare att komma in? Vad krävs i så fall?
- ✓ Gå igenom vad du tycker att deltagaren kan behöva komplettera, t ex svenskkunskaperna, yrkessvenska etc?
- ✓ Behöver deltagaren kompletterande yrkesutbildning (behörighet, certifiering)

- ✓ Du kan träna deltagaren att ringa upp okända människor genom att han/hon får ringa dig (eller någon kollega) och presentera sig.
- ✓ Förbered och träna deltagaren för en anställningsintervju. Du vet ju från dina egna erfarenheter vilka typer av frågor som kan komma upp. Hur skall han/hon vara klädd vid intervjun? Vi har sammanställt några ”typiska frågor”, som kan komma upp vid en anställningsintervju. Fråga nodansvarige i ditt område om du vill ha ett ex.
- ✓ Träna ”yrkessvenskan”. En idé kan vara att ge deltagaren en fackartikel i er gemensamma bransch. Vid nästa träff kan ni gå igenom innehållet och diskutera vad artikeln innehåller.
- ✓ Ge lite tips om hur deltagaren kan bygga upp ett eget nätverk. Du kan kanske ta med deltagaren till ett föredrag eller en branschräff av något slag.
- ✓ Har du några tips på ”dörrar att öppna”. Du skall helst inte ”öppna dörrarna” själv, men ge tips på företag, organisationer etc som deltagaren kan kontakta.
- ✓ Ge tips om var man kan hitta lediga platser inom deltagarens bransch, ge t ex tips om branschtidningar etc

Om du har möjlighet så vore det bra om du kunde ordna ett studiebesök på ett företag etc inom deltagarens branschområde.

När mentorsperioden är över, skickar du en kort rapport om hur långt ni kom till nodansvarig. Vår erfarenhet är att det inte sällan blir en mera långvarig relation mellan mentor och deltagare och det är ju enbart glädjande och kan till exempel leda till att du rekryterar en ny rotarian.

Projektet har inte möjlighet att arvoda mentorena, men du får ersättning för alla utlägg du har haft. Det kan röra sig om fika vid en träff på ett kafé, resekostnader vid t ex ett studiebesök och ev deltagaravgifter vid ett branschmöte du har tagit med deltagaren till. Om det är fråga om större utlägg, bör du tala med nodansvarig i förväg.

Om du har några frågor kring mentorskapet, kan du tala med nodansvarig eller maila: info@rotarymentorers.se

Rotarys grundläggande värdering

SERVICE ABOVE SELF

är grundpålen i verksamheten inom
Rotarys yrkesmentorsprojekt! Gör slag i
saken och anmäl dig som mentor idag!

Förf.: Per-Ola Attman & Claes I Helgesson, juni 2015

www.rotarymentorers.se